

การศึกษาและการตอบคําถามของผู้ปกครองต่อคําถามของเด็กก่อนวัยเรียน

นางสาว พิมพ์รัตน์ ศรีสวัสดิ์

ศูนย์วิทยหัตถการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชาบรรณศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2535

ISBN 974-579-835-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017979

๑๕๙๑๒๔๒

A STUDY OF GUARDIAN'S ANSWERING GUIDELINE TO PRESCHOOL
CHILDREN'S QUESTIONS

Miss Pimpan Srisawadi

คุณย์วิทยกรพยากรณ์
อุปกรณ์การสอนพัฒนาการเด็ก

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University
1992
ISBN 974-579-835-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

การศึกษาและการตอบคำถามของผู้นักครองต่อคำถามของเด็กก่อนวัยเรียน
นางสาวพิมพร ศรีสวัสดิ์
ประดิษฐ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พูนสุข บุญย์สวัสดิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... ลายเซ็น คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ลายเซ็น ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ อร่าม สุริทกุล)

..... ลายเซ็น อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พูนสุข บุญย์สวัสดิ์)

..... ลายเซ็น กรรมการ
(อาจารย์ ดร. อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร)

พิมพ์ครั้งที่ ๑ ศรีสวัสดิ์ : การศึกษาแนวการตอบค่ำถามของผู้ปกครองต่อค่ำถาม
ของเด็กก่อนวัยเรียน (A STUDY OF GUARDIAN'S ANSWERING GUIDELINE TO
PRESCHOOL CHILDREN'S QUESTIONS) อ.ท.ปรีกษา : ผศ.พูนสุข บุญย์สวัสดิ์,
161 หน้า. ISBN 974-579-835-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวค่ำถามของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีอายุ 3-6 ปี รวมทั้งศึกษาแนวการตอบค่ำถามของผู้ปกครองต่อค่ำถามของเด็ก โดยศึกษาจากตัวอย่างประชากร 3 กลุ่มคือ กลุ่มผู้ปกครองที่ให้ค่ำถาม กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเหมาะสมของค่ำถาม และกลุ่มผู้ปกครองที่แสดงความพอใจต่อแนวการตอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 4 อย่างคือ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามฉบับที่ 1 แบบสอบถามฉบับที่ 2 แบบสอบถามฉบับที่ 3 และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละเพื่อนำผลที่ได้มาสร้างคู่มือแนวการตอบค่ำถามของผู้ปกครองต่อค่ำถามของเด็กก่อนวัยเรียน

ผลการวิจัย

1. แนวค่ำถามของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีอายุ 3-6 ปี

1.1 ค่ำถามที่เด็กถามผู้ปกครอง แบ่งได้เป็น 3 ด้านคือ ด้านตัวเด็กเอง ด้านบุคคลอื่น รอบตัวเด็กและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก ซึ่งเด็กถามค่ำถามในด้านบุคคลอื่น รอบตัวเด็กมากที่สุด

1.2 ประเภทของค่ำถามที่เด็กถามมี 3 ประเภทคือ ค่ำถามทางเหตุผล ค่ำถามทางข้อเท็จจริง และค่ำถามให้อธิบาย ซึ่งเด็กถามค่ำถามทางเหตุผลมากที่สุด

2. แนวการตอบค่ำถามของผู้ปกครองต่อค่ำถามของเด็กก่อนวัยเรียน

2.1 หลักที่ผู้ปกครองใช้ในการตอบค่ำถามมากที่สุดคือ ตอบตามความเป็นจริงอย่างตรงไปตรงมา โดยอินไซต์อย่างละเอียด เพื่อให้เด็กเข้าใจมากที่สุด

2.2 แนวการตอบค่ำถามของผู้ปกครองนี้ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเหมือนกันว่าถูกต้องตามความเป็นจริงและการใช้ภาษาเหมาะสมกับวัยของเด็ก ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันบ้าง เป็นค่าถ้ามีด้านตัวเด็กเองในเรื่องเกี่ยวกับการเกิด นอกจากนี้แนวการตอบค่ำถามชุดนี้ตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่พอใจ

PIMPAN SRISAWADI : A STUDY OF GUARDIAN'S ANSWERING GUIDELINE TO PRESCHOOL CHILDREN'S QUESTIONS. ASST.PROF. POONSOOK PUNYASVASTI,pp. PP. 161. ISBN 974-579-835-5

The objective of this research is to study the guideline to preschool children's questions at the age of three to six years old, and this research also includes the study of guardian's answering guideline. The research is based on three target groups; guardians who give questions, specialists who screen the suitability of these questions, and guardians, who are satisfied with the answers. Four tools are used in this research; an interview form, the questionnaire No.1, the questionnaire No.2, and the questionnaire No.3. Data collecting from these tools will be used to find the percentage, and the percentage result from this calculation will then be used to build the guardian's answering guideline to preschool children.

Results :

1. Guideline to preschool children's questions (age 3-6 years old)
 - 1.1 Questions which children ask their guardians divided into three groups; about themselves, about people surrounding them, and about their surrounding.
 - 1.2 Questions which children ask their guardians are divided into 3 types; looking for reasons, looking for truth, and looking for explanations which most asked.
2. Guideline to guardian's responses to preschool children's questions:
 - 2.1 The principle which guardians used the most to response to questions is to response according to facts and to explain in details.
 - 2.2 Most of the expert agree to the guideline of guardian responses. Those who do not, have some difficulties with the questions about the children themselves of how they were born. In addition, the target populations (guardians) are satisfied with the guideline.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนสุข บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดต่าง ๆ ในการวิจัยมาด้วยดีตลอด รวมทั้ง ศ.อ.ไพบูลย์สุจริตกุล และ อ.ดร.อุดมลักษณ์ ฤทธิจิตร ที่ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ขอบพระคุณโรงเรียนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย และขอบคุณ คุณปัทมา ภัทระกุล ผู้วิเคราะห์ในคู่มือแนวทางการตอบคำถามของผู้ปกครอง รวมทั้งเพื่อน ๆ และผู้ที่เกี่ยวข้องที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยได้รับการสนับสนุนจากคุณพ่อ คุณแม่ ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงินและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา ความดีอันเกิดจากการงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบให้แด่ท่านทั้งสองที่เคารพรักยิ่ง

พิมพ์ ศรีสวัสดิ์

ศูนย์วิทยบริการ
อุปกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ	๙
สารบัญตาราง	๑๐

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของนักษา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	4
วิธีดำเนินการวิจัย	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การรับรู้ของเด็กก่อนวัยเรียน	10
พัฒนาการทางความคิด	10
พัฒนาการทางสังคม	12
พัฒนาการในการพูด	15
พัฒนาการทางภาษาของเด็กอายุ 4-6 ปี	16
การใช้คำถามของเด็ก	19
ประเภทของคำถาม	21
การตอบคำถามของเด็ก	22
งานวิจัยต่างประเทศ	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย	29
ประชากรและตัวอย่างประชากร	29
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
การรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	40

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	71
สรุปผลการวิจัย	74
อภิปรายผลการวิจัย	76
ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปกครอง	78
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	79
รายการอ้างอิง	80
ภาคผนวก	84
ประวัติผู้เขียน	161

ศูนย์วิทยบริการ
บุคลากรและมหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 รายชื่อสังกัด โรงเรียน และจำนวนตัวอย่างประชากรผู้ปักครองกลุ่มที่ 1	31
2 สถานภาพทั่วไปของตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ 1	32
3 รายชื่อโรงเรียนและจำนวนตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ 1	35
4 สถานภาพทั่วไปของตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ 3	36
5 ค่าร้อยละของคำถามแต่ละข้อที่เด็กถามผู้ปักครองเกี่ยวกับตัวเด็กเอง การตอบคำถามของผู้ปักครอง และหลักที่ผู้ปักครองใช้ในการตอบคำถามของเด็ก	41
6 ค่าร้อยละของคำถามแต่ละข้อที่เด็กถามผู้ปักครองเกี่ยวกับบุคคลอื่นรอบตัวเด็ก การตอบคำถามของผู้ปักครอง และหลักที่ผู้ปักครองใช้ในการตอบคำถามของเด็ก	45
7 ค่าร้อยละของคำถามแต่ละข้อที่เด็กถามผู้ปักครองเกี่ยวกับลิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก การตอบคำถามของผู้ปักครอง และหลักที่ผู้ปักครองใช้ในการตอบคำถามของเด็ก	49
8 จำแนกประเภทและจำนวนข้อของคำถามแต่ละด้านที่เด็กถามผู้ปักครอง	52
9 คำถามที่เด็กถามและแนวทางการตอบคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นแตกต่างกัน	55
10 คำถามและแนวทางการตอบคำถามเกี่ยวกับตัวเด็กเองที่ผู้ปักครองพ่อใจและไม่พ่อใจ	59
11 คำถามและแนวทางการตอบคำถามเกี่ยวกับบุคคลอื่นรอบตัวเด็ก ที่ผู้ปักครองพ่อใจ และไม่พ่อใจ	63
12 คำถามและแนวทางการตอบคำถามเกี่ยวกับลิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก ที่ผู้ปักครองพ่อใจและไม่พ่อใจ	68